

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

A7-0081/2012

27. 3. 2012

DOPORUČENÍ

k návrhu rozhodnutí Rady o uzavření dobrovolné dohody o partnerství mezi Evropskou unií a Liberijskou republikou o prosazování práva a správě v oblasti lesnictví a o obchodu s dřevařskými výrobky vstupujícími na území Evropské unie

(11104/2011 – C7-0241/2011 – 2011/0160(NLE))

Výbor pro mezinárodní obchod

Zpravodajka: Elisabeth Köstinger

Vysvětlivky

- * Postup konzultace
- *** Postup souhlasu
- ***I Řádný legislativní postup (první čtení)
- ***II Řádný legislativní postup (druhé čtení)
- ***III Řádný legislativní postup (třetí čtení)

(Druh postupu závisí na právním základu navrženém v návrhu aktu.)

OBSAH

	Strana
NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	5
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	6
STANOVISKO VÝBORU PRO ROZVOJ	10
VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU	13

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o návrhu rozhodnutí Rady o uzavření dobrovolné dohody o partnerství mezi Evropskou unií a Liberijskou republikou o prosazování práva a správě v oblasti lesnictví a o obchodu s dřevařskými výrobky vstupujícími na území Evropské unie (11104/2011 – C7-0241/2011 – 2011/0160(NLE))

(Souhlas)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh rozhodnutí Rady (11104/2011),
 - s ohledem na dobrovolnou dohodu o partnerství mezi Evropskou unií a Liberijskou republikou o prosazování práva a správě v oblasti lesnictví a o obchodu s dřevařskými výrobky vstupujícími na území Evropské unie (11101/2011),
 - s ohledem na žádost o udělení souhlasu, kterou předložila Rada v souladu s čl. 207 odst. 3 a 4 a čl. 218 odst. 6 druhým pododstavcem písm. a) bodem v) a čl. 218 odst. 7 Smlouvy o fungování Evropské unie (C7-0241/2011),
 - s ohledem na článek 81 a čl. 90 odst. 7 jednacího řádu,
 - s ohledem na doporučení Výboru pro mezinárodní obchod a stanovisko Výboru pro rozvoj (A7-0081/2012),
1. souhlasí s uzavřením dohody;
 2. vyzývá Komisi, aby pravidelně informovala Parlament o pokroku v uplatňování stávajících dobrovolných dohod o partnerství a ve vyjednávání a uplatňování nových dobrovolných dohod o partnerství;
 3. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu, Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států a Liberijské republiky.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Úvod

V prosinci 2005 Rada zmocnila Komisi, aby vyjednala řadu dobrovolných dohod o partnerství se zeměmi produkujícími a vyvážejícími dřevo s cílem podpořit dovoz legálně vytěženého dřeva na trh EU a zkvalitnit správu v oblasti lesnictví v partnerských zemích. Tyto dvoustranné dohody jsou základem Akčního plánu EU pro vymahatelnost práva, správu a obchod v lesnictví (FLEGT)¹ pro zastavení nezákonné těžby dřeva.

Dobrovolné dohody o partnerství zavazují partnerské země, aby do EU vyvážely pouze dřevařské výrobky z ověřených zákonných zdrojů. S cílem ověřit zákonnost vývozu dřeva ustavují dohody rámec, orgány a systémy licenčního procesu a zavádějí kontrolu dodavatelského řetězce, rámec sledující dodržování právních předpisů a požadavky na nezávislý audit. V souladu s dobrovolnými dohodami o partnerství a za podpory EU vyvinou partnerské země vlastní systémy kontroly zákonnosti vývozu dřevařských výrobků do EU.

Komise zahájila jednání s Libérií v březnu 2009. Dohoda s Libérií podepsaná dne 27. července 2001 je po dohodě s Ghanou, Kongem, Kamerunem, Středoafričskou republikou a Indonésií šestou dohodou o partnerství tohoto druhu, která má být projednávána. S několika africkými a asijskými zeměmi se o dohodách vyjednává a také další země vyjádřily zájem účastnit se procesu uzavírání dobrovolných dohod o partnerství.

Stejně jako v případě předchozích partnerských dohod programu FLEGT je pro uzavření této dobrovolné partnerské dohody vyžadován souhlas Evropského parlamentu.

Libérie a dobrovolná dohoda o partnerství FLEGT

Dobrovolná dohoda o partnerství mezi EU a Libérií má velmi specifické souvislosti. Téměř 45 % Libérie pokrývá les a nachází se zde více než polovina zbývajících západoafrických deštných pralesů². Zdlouhavá občanská válka (1997–2003) výrazně ovlivnila lesní hospodářství, jelikož příjmy z těžby dřeva byly využívány k podněcování konfliktu, což vedlo k uvalení sankcí Rady bezpečnosti OSN na dovoz liberijského dřeva. Sankce byly odvolány v roce 2006 v důsledku liberijských snah o reformu lesního hospodářství, jejichž součástí je úprava právního rámce a zlepšování transparentnosti.³

Po válce došlo k zastavení činnosti v oblasti lesního hospodářství a vláda prezidentky Ellen Johnsonové Sirleafové usilovala o transformaci odvětví směrem k udržitelnosti a odpovědnosti. Účast na dobrovolné dohodě o partnerství FLEGT podporuje stávající snahy. Vzhledem k tomu, že se země potýká s dědictvím tzv. období „krvavého dřeva“, zajistí dobrovolná dohoda o partnerství a její systém udělování licencí liberijskému dřevu zákonné záruky a pomůže uklidnit mezinárodní trhy. Libérie již zavedla příslušný vnitrostátní systém

¹ COM(2003) 251.

² http://www.efi.int/files/attachments/euflegt/liberia_vpa-briefingnote_eng.pdf

³ Včetně toho, že jako první africká země splnila v roce 2008 požadavky pramenící z iniciativy v oblasti transparentnosti těžebního průmyslu (EITI) a bude první zemí, která do ní zahrne také příjmy z těžby dřeva.

zpětné vysledovatelnosti dřeva¹, na němž bude vystavěna dobrovolná dohoda o partnerství.

V Libérii byl proces schvalování dobrovolné dohody o partnerství založen na principu široké účasti rozmanitých zainteresovaných stran a na přímém zapojení jak občanské společnosti, tak průmyslového sektoru a vůbec poprvé také společenství obyvatel žijících v lesích, jejichž zájmy a právy se dobrovolná dohoda o partnerství převážně zabývá. Zatímco zapojení soukromého sektoru bylo oslabeno jeho nedostatečnou organizovaností, občanská společnost byla při vyjednávání o dobrovolné dohodě o partnerství a při zřizování systému velmi aktivní.

Zvláštní pozornost byla v procesu přijímání dobrovolné dohody o partnerství věnována systému kontroly zákonnosti, nezávislému auditu, úloze občanské společnosti při monitorování dohody, transparentnosti a výměně informací.

Libérie se zavázala zavést systém, který zajistí, že veškeré dřevařské výrobky vyvezené z Libérie jsou vyrobeny v souladu se zákonem. Navíc liberijská definice legálního dřeva přesahuje minimální seznam výrobků, jak je stanoven režimem dobrovolné dohody o partnerství, jelikož obsahuje škálu počínající dřevěnými štěpkami či kulatinou a končící dřevěným nábytkem a dále zahrnuje oblasti jako udělování práv k těžbě, pracovní právo a závazky v oblasti životního prostředí.

Aby se vypořádala s možným rizikem mísení, pokud jde o jiné mezinárodní trhy než o trh EU, a to včetně dřeva dovezeného ze třetích zemí, rozhodla se Libérie rozšířit požadavky zákonnosti na dřevařské výrobky prodávané na domácím trhu. Tato skutečnost odráží kladný politický a regulační dopad, který s sebou nese proces uzavírání dobrovolné dohody o partnerství.

Liberijský systém kontroly zákonnosti měl být uveden do provozu v lednu 2012. Libérie předpokládá, že systém dobrovolné dohody o partnerství, včetně vydávání vývozních licencí v rámci programu FLEGT, bude plně funkční od roku 2014. Vzhledem k tomu, že Libérie trpí výrazným nedostatkem kapacit, bude vybudování systému kontroly zákonnosti vyžadovat značné úsilí ze strany této země a také mezinárodní podporu.

Obě strany zřídí společný výbor, který bude dohlížet na provádění dohody. Na její provádění bude rovněž dohlížet další vnitrostátní výbor složený ze zainteresovaných osob z vládních kruhů, průmyslu, zástupců společenství a občanské společnosti. Dobrovolná dohoda o partnerství také zavádí nezávislé audity prováděné třetí stranou, aby bylo zajištěno, že se na domácím trhu prodává nebo je vyváženo pouze ověřené zákonné dřevo.

Úprava v oblasti dřeva na úrovni EU

Společně s dobrovolnými dohodami o partnerství předpokládá Akční plán FLEGT novou úpravu v oblasti dřeva na úrovni EU². Úprava v oblasti dřeva vstoupí v platnost v březnu 2013 a zaměřuje se na usnadňování zákonného obchodu s dřevařskými výrobky a zajištění rovných podmínek pro všechny hospodářské subjekty.

¹ LiberFor, konsorcium evropských společností a liberijského úřadu pro rozvoj lesního hospodářství

² Nařízení (EU) č. 995/2010

Na základě právních norem země původu zakáže prodej nezákonně vytěženého dřeva a výrobků zhotovených z takového dřeva v EU. Úprava stanoví povinnosti náležité péče hospodářských subjektů uvádějících na trh EU dřevo a související výrobky. Zahrne zásobovací řetězec od momentu vytěžení dřeva až po jeho kontakt s evropským spotřebitelem a zaměří se tak na poskytnutí záruky, že na trhy EU mají přístup pouze výrobky ze zákonných zdrojů, zatímco bude zároveň zastaveno odlesňování ve třetích zemích.

Přijetí nařízení reaguje na vzrůstající povědomí spotřebitelů o nezákonné těžbě a na jejich poptávku po certifikovaných dřevařských výrobcích pocházejících z ověřených zákonných zdrojů. Navíc se zdá, že výsledkem je vzrůstající zájem o proces vedoucí k uzavření dobrovolné dohody o partnerství, a tudíž rozšiřující se možnosti zlepšit správu lesů v zainteresovaných zemích s tropickými lesy. Vzhledem k tomu, že na dřevo pocházející ze zemí, s nimiž byla uzavřena dobrovolná dohoda o partnerství, a mající licenci programu FLEGT, je automaticky nahlíženo jako na dřevo, které je v souladu s novým nařízením, může dohoda liberijskému dřevu poskytnout konkurenční výhodu vzhledem k neověřenému dřevu.

I když by tento proces měl pomoci EU získat znovu postavení nejdůležitějšího trhu pro liberijské dřevo, přičemž EU se snaží podporovat výhodné podmínky vstupu na svůj trh, nejsou dostupné žádné spolehlivé vývozní statistiky.

Závěry

Stejně jako v případě předchozích dobrovolných dohod o partnerství se očekává, že dohoda s Libérií zlepší správu a prosazování práva v lesním hospodářství v zemi. Spolu s vytvořením nástroje partnerství, který Libérii umožní zastavit nezákonné odlesňování a znehodnocování lesů, jež přispívají ke klimatickým změnám, by dobrovolná dohoda o partnerství měla zlepšit tržní příležitosti pro liberijské dřevařské výrobky v Evropě a na jiných mezinárodních trzích. Lze očekávat, že tím přispěje i ke všeobecnému rozvoji a růstu Libérie.

Dobrovolná dohoda o partnerství mezi EU a Libérií byla vypracována transparentním způsobem za dosud největší účasti, neboť zahrnuje všechny hlavní aktéry v oblasti lesnictví. Různé zainteresované strany se budou i nadále účastnit uplatňování a monitorování dobrovolné dohody o partnerství, a přispějí tak k transparentnosti, odpovědnosti a dobré správě v tomto odvětví.

Problémem je však účinné uplatňování a kontrola. V Libérii je dohoda v etapě uplatňování, která dosud probíhá pomalu. Pro Libérii je rozhodující budování kapacit, které si žádá podporu EU a jejích členských států.

Co se týče udělování licencí, může se cílový termín stanovený na rok 2014 ukázat až příliš ambiciózní. Než EU začne přijímat licence FLEGT, je třeba pečlivě vyhodnotit liberijský režim licencí na základě kritérií, která jsou stanovena v dobrovolné dohodě o partnerství, a uplatňování probíhajících regulačních reforem.

Organizace občanské společnosti dále sledují se vzrůstajícími obavami značný počet povolení užívat vytěžené dřevo k soukromým účelům, který nedávno vydala liberijská vláda, a prohlašují, že narušují ducha dobrovolné dohody o partnerství. Tento vývoj bude třeba nadále sledovat.

I když vaše zpravodajka doporučuje, aby Parlament vyslovil s touto dohodou souhlas, zdůrazňuje, že jak Libérie, tak Evropská komise budou muset věnovat dostatečnou pozornost účinnému a správně načasovanému prosazování dobrovolné dohody o partnerství, včetně budování kapacit a účasti místních liberijských společenství.

Vaše zpravodajka tímto opakuje výzvu Parlamentu¹, aby byl pravidelně informován o pokroku jak v uplatňování dobrovolných dohod o partnerství, tak ve vyjednávání a uplatňování nových dohod. Dále vaše zpravodajka vyzývá Komisi a členské státy, aby i nadále zajišťovaly to, že účinné provádění vzrůstajícího počtu dobrovolných dohod o partnerství bude podpořeno odpovídajícími finančními zdroji.

Kromě toho vaše zpravodajka zdůrazňuje, že opatření pro uplatňování dobrovolné dohody o partnerství by měla být přijata v souladu s nařízením (EU) č. 182/2011, které stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí². Co se týče změn příloh dobrovolné dohody o partnerství zdůrazňuje vaše zpravodajka, že při případném přenesení pravomocí v budoucnosti bude třeba v plném rozsahu zohlednit výsady Parlamentu, které získal na základě režimu aktů v přenesené pravomoci (článek 290 Smlouvy o fungování Evropské unie).

¹ P7_TA-PROV(2011)0008

² Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13.

29. 2. 2012

STANOVISKO VÝBORU PRO ROZVOJ

pro Výbor pro mezinárodní obchod

k návrhu rozhodnutí Rady o uzavření dobrovolné dohody o partnerství mezi Evropskou unií a Liberijskou republikou o prosazování práva a správě v oblasti lesnictví a o obchodu s dřevařskými výrobky vstupujícími na území Evropské unie (11104/2011 – C7-0241/2011 – 2011/0160(NLE))

Navrhovatelka: Judith Sargentini

PA_Leg_Consent

STRUČNÉ ODŮVODNĚNÍ

Cílem dobrovolné dohody o partnerství mezi EU a Libérií je posílit správu lesů, která by vedla k větší transparentnosti a většímu zapojení občanské společnosti, a ukončit nelegální těžbu dřeva. Výbor pro rozvoj je potěšen hladkým průběhem jednání a angažovaností zúčastněných stran, mezi něž patří všichni hlavní aktéři v oblasti lesnictví, což umožnilo dosáhnout první dohody za přímé účasti komunit obývajících lesy.

Nehledě na tyto pozitivní aspekty musíme připomenout, že stále platí pořekadlo „důvěřuj, ale prověřuj“ a že hlavním úkolem celého procesu bude zajistit účinné uplatňování této dohody. V této souvislosti se Výbor pro rozvoj domnívá, že ustanovení dohody bude možné považovat za úspěšná, pokud obě strany prokáží politickou vůli a skutečně podpoří cíle a závazky týkající se prosazování práva a správy v oblasti lesnictví a obchodu s dřevařskými výrobky. V této souvislosti se objevuje řada otázek, na které by výbor DEVE rád upozornil:

- proces vedoucí k uzavření dobrovolné dohody o partnerství by měl být v souladu se všemi vnitrostátními nástroji v oblasti lesnictví (zákony a další právní předpisy) a měl by obsahovat rámec, který by ukončil nelegální těžbu v oblasti dřevařského průmyslu a omezil korupci;
- vláda Libérie musí prokázat silnou politickou vůli tím, že doplní finanční prostředky, které poskytli jiní dárci z EU na podporu společenství a organizací občanské společnosti, a vydá dekret, na jehož základě se z řídicího výboru stane právní subjekt;
- celé odvětví lesnictví musí řádně přihlížet k právům a zájmům komunit, které těžba dřeva postihne, v souladu se společenskými a ekologickými podmínkami obsaženými v dohodách, které byly s těmito společenstvími podepsány;

- ačkoli se dohoda FLEGT a program na snížení emisí z odlesňování a poškozování lesů zabývají využíváním lesů, jedná se o dvě na sobě nezávislé iniciativy, které v partnerských zemích spadají pod různé ministry. Zdůrazňuje proto, že nebude-li se trvat na řádné správě věcí veřejných a dodržování práv místních společenství a domorodých národů, lze konzultační postupy (a případně i reformu správy věcí veřejných a právních předpisů), které jsou součástí procesu vyplývajícího z dohody FLEGT, v rámci programů na snížení emisí z odlesňování a poškozování lesů obejít. Z tohoto důvodu musejí programy na snížení emisí z odlesňování a poškozování lesů vycházet z konzultačního procesu podle dohody FLEGT a řešit zásadní příčiny odlesňování a poškozování lesů.

Evropský parlament v současné době navíc posuzuje plán Komise zahrnout podávání zpráv o jednotlivých zemích do návrhů směrnic EU týkajících se zajištění transparentnosti a vedení účetnictví. Tyto návrhy jsou mimořádně důležité zejména pro těžební průmysl, včetně těžby dřeva, jelikož EU poskytují jedinečnou možnost ujmout se vedoucí úlohy tím, že schválí přísná opatření týkající se požadavků na povinné poskytování informací o činnosti v jednotlivých zemích ze strany evropských společností, což umožní bojovat proti daňovým únikům a zvýšit sociální odpovědnost nadnárodních společností.

Výbor pro rozvoj vyzývá Výbor pro mezinárodní obchod jako věcně příslušný výbor, aby navrhl Parlamentu udělit souhlas.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	29.2.2012
Výsledek konečného hlasování	+: 20 -: 0 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Ricardo Cortés Lastra, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Filip Kaczmarek, Franziska Keller, Miguel Angel Martínez Martínez, Maurice Ponga, Birgit Schnieber-Jastram, Eleni Theocharous, Patrice Tirolien, Gabriele Zimmer
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Isabella Lövin, Gesine Meissner, Cristian Dan Preda, Bart Staes, Patrizia Toia
Náhradník(ci) (čl. 187 odst. 2) přítomný(i) při konečném hlasování	Joseph Cuschieri, Zita Gurmai, Claudiu Ciprian Tănăsescu

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	27.3.2012
Výsledek konečného hlasování	+ : 29 - : 0 0 : 0
Členové přítomní při konečném hlasování	William (The Earl of) Dartmouth, Damien Abad, Laima Liucija Andrikiienė, Maria Badia i Cutchet, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Marielle de Sarnez, Yannick Jadot, Metin Kazak, Bernd Lange, David Martin, Vital Moreira, Paul Murphy, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Keith Taylor, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Paweł Zalewski
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Josefa Andrés Barea, George Sabin Cutaş, Mário David, Elisabeth Köstinger, Jörg Leichtfried, Jarosław Leszek Wałęsa